

03.06.2024

129/10.02.03/2024
[Asemakaavan
muutosehdotus nro
12918, Arhotie 20 ja 22]helsinki.kirjaamo@hel.fiHelsingin kaupunki, kirjaamo
Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10
00099 Helsingin kaupunki

Viite

Lausuntopyyntönnö 14.5.2024
Kymp/HEL 2023-004430**Asemakaavan muutosehdotus, Arhotie 20 ja 22**

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymällä ei ole lausuttavaa Asemakaavan muutosehdotukseen, Arhotie 20 ja 22.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Mina Saariniemi
Liikennesuunnittelija

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä 3.6.2024. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa HSL:n kirjaamosta.

Kaupunkiympäristölautakunta
Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Lausunto
03.06.2024
658/00.02.022.0220/2023

HEL 2023-004430
Hankenumero 0750_27

Lausunto asemakaavan muutosehdotuksesta, Arhontie 20 ja 22 (nro 12918)

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt lausuntoa asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12918, Arhontie 20 ja 22. Asemakaavan muutos koskee Helsingin kaupungin 45. kaupunginosan Vartiokylä, korttelin 45081 tontteja 2 ja 3 sekä katu- ja puistoalueita.

Asemakaavaehdotuksen selostuksessa todetaan asemakaavan muutosehdotuksesta mm. seuraavaa:

” Kaavaratkaisun tavoitteena on mahdollistaa kahden asuinkerrostalon täydentäminen tonteille. Uudet asuinrakennukset sijoittuvat nykyisten rakennusten eteläpuolelle pääosin nykyisille tonteille. Uutta asuntokerrosalaa on 4030 k-m². Asukasmäärän lisäys on noin 90 ihmistä. Korttelin tehokkuus kasvaa nykyisestä $e = 0,69$ tehokkuuteen $e = 1,05$.

Yhdyskuntateknisiin verkostoihin liittyminen tonteilta 45081/5, 45081/6 ja 45081/7 edellyttää rasitteen perustamista tontille 45081/4. Tonttiliitoksille tarvittaville johtokujille on esitetty kaavassa viitteellinen sijainti ja tilavaraus.

Kaavaan on merkitty johtokuja nykyisille kaava-alueella sijaitseville HSY:n putkille sekä ohjeellinen tontille 45081/5 johtava merkintä. Kaavassa on määrätty, että tonteilla on oikeus sijoittaa tonttijohtonsa viereisten tonttien alueelle. Näistä muodostetaan rakennusluvan yhteydessä tarvittavat rasitteet.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää lausuntonaan seuraavaa:

Aluetta palvelevat yleiset vesihuoltolinjat on rakennettu valmiiksi. Muutosehdotus ei edellytä yleisen vesihuollon lisärakentamista eikä rakennettujen vesihuoltolinjojen siirtämistä.

Yhteyshenkilönä toimii alueinsinööri Laura Silén, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Vesihuolto / Investoinnit

Jarno Köykkä
osaston johtaja

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Jakelu Helsingin kaupunki kirjaamo

Tiedoksi HSY:n kirjaamo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljötjänster

PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi

Electronic signature

Signed by

AKI HÄMÄLÄINEN

(Identity verified with Finnish eID)

Date and time (UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)

14.06.2024 09:38:50

Signature method

Finnish eID

12.6.2024

Verkon strateginen suunnittelu/ Risto Seppänen

Helsingin kaupungin kirjaamo
Kaupunkiympäristön toimiala
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 Helsingin kaupunki
helsinki.kirjaamo@hel.fi

Kymp/ HEL 2023-004430

ARHOTIE 20 JA 22 ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUS (NRO 12918)

Olemme tutustuneet otsikossa mainittuun asemakaavaan ja asemakaavan muutoksen selostukseen.

Helen Sähköverkko Oy:llä ei ole asemakaavan muutosehdotukseen huomautettavaa.

HELEN SÄHKÖVERKKO Oy

Aki Hämäläinen
suunnittelupäällikkö

JAKELU

Hinkkanen Mika	Kp
Hämäläinen Aki	Kp
Seppänen Risto	Kp
Helsingin Kaupungin kirjaamo	

18.6.2024

Museonjohtaja

Kaupunginmuseon lausunto Arhotie 20 ja 22 asemakaavan muutoksen ehdotuksesta

HEL 2023-004430 T 10 03 03

Helsingin kaupungin asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Puotinharjussa sijaitsevan Arhotie 20 ja 22 asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön ja arkeologian vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee korttelin 45081 tontteja 2 ja 3, Arhotien katualuetta ja tonttien viereisiä puistoalueita. Kaavaratkaisun on tarkoitus mahdollistaa täydennysrakentamisen nykyisille asuinkerrostalojen tonteille. Uusia rakennuksia suunnitellaan tonttien eteläosaan siten, että ne ulottuvat osittain nykyisen puiston alueelle. Tavoitteena on sovittaa rakennukset ympäristöönsä, kaupunkikuvaan ja maisemaan.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Aiemmassa OAS-lausunnossaan museo totesi, että koska kaavahanke sijoittuu Puotinharjun asemakaavakokonaisuuden reunaan, yleiskaavan kulttuuriympäristöt-teemakartalla osoitettuun kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokkaan pientaloalueen viereen, ja koska kaavahankkeessa on tarkoitus vähintäänkin kaksinkertaistaa tonttien nykyinen rakennustehokkuus, aiheuttaa tämä toimenpiteitä, joilla on merkittävät vaikutukset kulttuuriympäristön kannalta. Tämän johdosta kaavan vaikutuksen arviontiin tulee kiinnittää painokkaasti huomiota. Täydennysrakentamisen vaikutuksia tuleekin arvioida paitsi täydennysrakentamisen myös Puotinharjun kerrostaloalueen laajentumisen, sekä viheralueiden kaventumisen kannalta. Lisäksi tulee tarkastella uudisrakentamisen suhdetta Arhotien pientaloalueeseen ja kokonaisuuteen.

Puotinharjun asuinalueen suunnitteluperiaatteissa todetaan, että kaavamuuutoksilla mahdollistetaan yleiskaavan määräysten ja hengen mukainen tontti- ja korttelitehokkuuksien nosto, mutta huomioiden rakennetun ja rakentamattoman ympäristön mittakaava, ominaispiirteet ja arvot. Nykyiset asuinkorttelien välissä olevat viheralueet ja maiseman lakialueet jätetään pääsääntöisesti rakentamisen ulkopuolelle. Uudisrakennukset sovitetaan materiaaleiltaan, väreiltään ja muilta ulkoisilta arkkitehtonisilta elementeiltään olevaan 1960-luvun rakennuskantaan.

18.6.2024

Museonjohtaja

Suhteuttaen viitesuunnitelmaa Puotinharjun asuinalueen suunnitteluperiaatteisiin, eivät esitetyt pistetalot ole typologisesti eivätkä arkkitehtuurinsa suhteen ominaisia Puotinharjun alueelle. Lisäksi täydennysrakentamisessa mennään viheralueelle ja osin maiseman lakialueelle, ja tältä osin esitetyt suunnitelmat eivät vastaa suunnitteluperiaatteita. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan suunnittelussa tulee tukeutua suunnitteluperiaatteiden tavoitteisiin.

Museo totesi, että kulttuuriympäristökokonaisuuden kannalta tyydyttävämpää ratkaisua edesauttaisi rakennusoikeuden vähentäminen ja koillisemman, Arhotie 20:lle sijoittuvan uudisrakennuksen poistaminen kaavasta.

Vuorovaikutusraportissa todetaan, että esitetyt asiat on otettu huomioon kaavatyössä siten, että Orvokkitien pientaloaluetta lähemmän uudisrakennuksen kerroslukua on pienennetty kahdeksasta kuuteen ja vähennetty rakennettavan kerrosalan määrää 43 %. Lisäksi vaikutuksia pientaloalueen maisemaan on vähennetty madaltamalla uudisrakennusta ja siirtämällä sitä kauemmaksi. Myös pientalo- ja kerrostaloalueen välisen puuston säilymiseen ja lisäämiseen on kiinnitetty huomiota.

Rakennetun kulttuuriympäristön kannalta toimenpiteet ovat oikeasuuntaisia, mutta museo suhtautuu edelleen kriittisesti koillisempaan, Arhotie 20:lle sijoittuvaan uudisrakennukseen. Tässä tapauksessa tontille ei voi mahduttaa ja sovittaa typologisesti alueelle sopivaa kerrostalorakentamista. Mutta mikäli tontille rakennusoikeutta osoitetaan, tulisi se olla korkeatasoista, paikkaan ja sen luonnonolosuhteisiin ja topografiaan sovitettua arkkitehtuuria, eikä nyt esitetyn kaltaista, standardimaisen neliömäistä rakennusalaa.

Arkeologia

Kuten kaupunginmuseo on OAS-lausunnossaan todennut, sijaitsee tontilla Arhotie 20 sekä sen eteläpuoleisella puistoalueella muinaismuistolain (295/1963) rauhoittaman kiinteän muinaisjäännöksen, puolustusasema Tukikohta V:24 (Puotinharju) aluerajaus. Kyseessä on ensimmäisen maailmansodan aikainen linnoitekohde (muinaisjäännösrekisteritunnus 1000011686).

Lähteiden perusteella puolustusaseman rakenteita on kulkenut Arhotie 20 tontin poikki pohjois-etelä-suuntaisesti yhdistäen Arhotien puistometsässä säilyneen puolustusaseman Arhotien pohjoispuolella oleviin linnoitteisiin V:21 (Puotinharju) sekä V:22 luola (Puotinharju). Osa puolustusaseman Tukikohta V:24 (Puotinharju) rakenteista on tuhoutunut Arhotie 20 tontin kerrostaloa rakennettaessa, mutta on mahdollista, että rakenteita on säilyneenä pihalla maan alla.

18.6.2024

Museonjohtaja

OAS-lausunnossa todettiin, että kohteeseen kohdistuu selvitystarve, sillä kohteen säilyneisyydestä asemakaavan muutosalueella ei ollut ajantasaista tietoa. Kaupunginmuseon keväällä 2024 tekemän maastotarkastuksen perusteella linnoitteen rakenteita on säilyneenä Arhotie 20 tontin etelärajalla ja em. tontin eteläpuolisella korttelialueeksi liitettävällä puistoalueella sekä siitä edelleen etelään. Maastossa on havaittavissa kuoppamainen rakenne sekä etelään suuntautuvaa mutkittelevaa yhdyshautaa. Yhdyshauta on kaivettu itä-koilliseen laskevaan rinteesen, siten että haudan itälaidalle on muodostunut vallimainen rakenne kaivuumassoista. Rakenteita on täytetty yhdyskuntajätteellä ja kasvipe-raisellä aineksella.

Kaavaehdotuksessa muuttuvaa maankäyttöä on osoitettu maastossa havaittujen puolustusaseman säilyneiden rakenteiden alueelle. Linnoituslaitteiden säilyttämiselle edellytyksiä kaavamutosalueella on arvioitu kaavatyön aikana. Kaupunginmuseo arvioi, että kaavaehdotuksen mukainen uudisrakentaminen on mahdollista, mutta se edellyttää muinaismuistolain §13 määrittämiä viranomaisneuvotteluja Museoviraston kanssa. Muinaismuistolain määrittämä neuvottelu- ja tutkimisvelvoite onkin tuotu esiin kaavakartan kaavamääräyksessä ja kaavaehdotuksen selostusosassa.

Viranomaisneuvottelut Museoviraston kanssa on käyty kesäkuussa 2024. Neuvotteluissa todettiin, että kohteen säilyttäminen tuottaa kohteen merkitykseen nähden kohtuutonta haittaa ja että kohteen poistaminen on nähty mahdolliseksi riittävien arkeologisten tutkimusten jälkeen. Edellytetyt tutkimusmenetelmät, tutkimusten vastuutahot ym. ohjeistusta on kirjattu neuvotteluiden muistioon, joka tulee olla kaavaselostuksen liitteenä.

Kaupunginmuseo ehdottaa, että puolustusaseman rakenne merkitään kaavakarttaan smd-merkinnällä ja kaavamääräyksessä ja kaavaselostukseen liitettävässä kirjauksessa noudatetaan Museoviraston neuvotteluissa antamaa ohjeistusta.

Hankealueen eteläpuolella puistossa sijaitsevat linnoiterakenteet, kuten maahan kaivetut, osin betonoidut haudat, kolme tuliasemaa ja suoja-huone tulevat säilymään. Uudisrakennuksen ympäristöön on osoitettu mahdollisimman luonnonmukaisena säilytettävä ja koroiltaan saumattomasti puistoon liittyvä alue. Tämä ratkaisu tukee puolustusaseman säilyvän osan ymmärrettävyyttä maisemassa. Hankkeen yhteydessä voisi arvioida myös säilyvän linnoitekohteen hoidon tarvetta.

Tontilla Arhotie 22 ei sijaitse arkeologista kulttuuriperintöä.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940

Helsingin kaupunki
Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo

Lausunto

4 (4)

18.6.2024

Museonjohtaja

---

juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Reetta Heiskanen
museonjohtaja

Postiosoite
PL 17401
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kulttuurijavapaa-aika@hel.fi

Käyntiosoite
Aleksanterinkatu 16
Helsinki 17
www.helsinginkaupunginmuseo.fi

Puhelin
+358 9 310 1060

Y-tunnus
0201256-6

Riskienhallinnan palvelut

6.6.2023

Asemakaavan muutos, Arhotie 20 ja 22

Pelastuslaitos lausuu seuraavaa koskien asemakaavan muutosta Puotinharjussa Arhotie 20 ja 22:

Täydennysrakentamisen pihasuunnitelmissa ei ole otettu huomioon pelastuslaitoksen kalustolla tapahtuvaa pelastamista asuntojen varateiltä eikä sammutustoiminnan edellytysten turvaamista (pelastustie). Suunnitelmista ei myöskään ilmene, ovatko varatiejärjestelyt suunniteltu omatoimisiksi. Viitesuunnitelmassa todetaan vain: ”Kulkuyhteys rakennuksille (sis. huolto-, ambulanssireitti sekä kevytliikenne) järjestetään olemassa olevien rakennusten pihan kautta integroiden reitti osaksi pihasuunnitelmaa.”

Täydennysrakentaminen ei saa myöskään heikentää olemassa olevia asuinrakennusten varatie-, pelastamis- tai sammutustoiminnan edellytyksiä. On suositeltavaa parantaa tarvittaessa koko tontin varatie-, pelastamis- ja sammutustoiminnan edellytyksiä täydennysrakentamisen yhteydessä, mikäli niissä on puutteita.

Katja Seppälä
palotarkastaja

Helsingin kaupunki
Kirjaamo
PL 10 (Pohjoisesplanadi 11–13)
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Kannanotto
16.06.2023
658/00.02.022.0220/2023

HEL 2023-004430
Hankenumero 0750_27

Arhontie 20 ja 22, asemakaavan muutos, HSY:n kannanotto osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa todetaan mm. seuraavaa:

”Puotinharjussa, osoitteessa Arhotie 20 ja 22 suunnitellaan täydennysrakentamista. Uusia rakennuksia suunnitellaan tonttien eteläosaan siten, että ne ulottuvat osittain nykyisen puiston alueelle. Arhotien päätteenä olevan kääntö- ja parkkipaikan alueelle suunnitellaan muutoksia.”

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä esittää kannanottonaan asiasta seuraavaa:

Aluetta palvelevat yleiset vesijohdot ja viemärit on rakennettu valmiiksi. Asemakaavan muutos ei edellytä vesihuollon lisärakentamista eikä johtosiirtoja.

HSY:llä ei ole huomautettavaa asemakaavan muutosehdotukseen.

Yhteyshenkilönä toimii alueinsinööri Laura Silén, etunimi.sukunimi@hsy.fi.

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä

Vesihuolto / Alueverkostot

Saara Neiramo
yksikön päällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu

Tiedoksi HSY:n kirjaamo

Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
PL 100, 00066 HSY, Puh. 09 1561 2110, Y-2274241-9, www.hsy.fi

Samkommunen Helsingforsregionens miljöjänster
PB 100, 00066 HSY, Tfn 09 1561 2110, FO-2274241-9, www.hsy.fi

21.6.2023

Museonjohtaja

Kaupunginmuseon lausunto Arhotie 20 ja 22 asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta

HEL 2023-004430 T 10 03 03

Helsingin kaupungin asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseolta lausuntoa Puotinharjussa sijaitsevan Arhotie 20 ja 22 asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Museo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön ja arkeologian vaalimisen näkökulmasta ja lausuu kantanaan seuraavaa.

Asemakaavan muutos koskee korttelin 45081 tontteja 2 ja 3, Arhotien katualuetta ja tonttien viereisiä puistoalueita. Kaavaratkaisun on tarkoitus mahdollistaa täydennysrakentamisen nykyisille asuinkerrostalojen tonteille. Uusia rakennuksia suunnitellaan tonttien eteläosaan siten, että ne ulottuvat osittain nykyisen puiston alueelle. Arhotien päätteenä olevan käänntö- ja parkkipaikan alueelle suunnitellaan muutoksia täydennysrakentamisen edellyttämien pysäköintitarpeiden ratkaisemiseksi

Kortteli ja tontit sijaitsevat Itäkeskuksen vaikutusalueen sekä liikenneväylien puistomaisella reunavyöhykkeellä. Toteutuskelpoisuuden varmistamiseksi tonttien nykyinen tehokkuus $e=0.5$, tulisi alustavien arvioiden mukaan vähintään kaksinkertaistaa.

Viitesuunnitelman lähtökohdaksi on aiempien suunnitteluvaiheiden lopputuloksena valittu pistetaloratkaisu, jossa uudisrakennukset on sijoitettu olemassa olevien rakennusten jatkeeksi Arhotie 20 ja 22 tonttien eteläpäätyyn puistoalueeseen rajautuen. Rakennusten sijoittelulla pyritään täydentämään ja vahvistamaan virtaavan maiseman tavoitteita sekä samalla säilyttämään olemassa olevien rakennusten vehreät näkymät sekä piha-alueet.

Rakennettu kulttuuriympäristö

Pentti Aholan laatima Puotinharjun asemakaava vuodelta 1961 on rakentunut asuinrakennusten osalta muutaman vuoden sisällä 1960-luvun alkuvuosina. Alueella ei ole tämän jälkeen tapahtunut täydennysrakentamista. Näin pitkälti luoteinen-kaakko suuntaisista kapeista lamellitaloista koostuva Puotinharju on eräs Helsingin säilyneimpiä esikaupunkikokonaisuuksia, joka on säilynyt poikkeuksellisen ehjänä ja harvinaisen yhteisenä kokonaisuutena, ja joka nykyisellään ilmentää esimerkillisen autenttisella tavalla aikansa kaavoitusihanteita. Kaava-alueella sijaitsee kaksi vuonna 1964 valmistunutta rakennusta. Arhotie

21.6.2023

Museonjohtaja

---

20 on suunnitellut arkkitehti Kaarlo Leppänen ja Arhotie 22 arkkitehti Teuvo Lindfors.

Puotinharjun kaavoittaminen ajoittuu historialliseen kohtaan, jossa rakentamisen tuottavuustavoite loi rakennusten pituuksiin ja kerroslukumääriin ehtoja, joiden tyydyttävä asemakaavallinen sommittelu vaihteleviin maastollisiin lähtökohtiin vaati taitoa ja toteutukselta vaivannäköä. Tämän johdosta rakennukset oli sidottava sitä täsmällisemmin rakennuspaikkaansa jo arkkitehdin suunnitelmissa, mitä vaihtelevammassa ja herkemässä maastossa ja maisemassa rakennettava alue sijaitti. Näin muodostuvan miljöön kannalta tämä ”suljettu” muotoperiaate sisälsi ajatuksen rakennuspaikkaansa sidotusta kokonaisuudesta, jossa rakennusmassat sijoitettiin suhteessa toisiinsa, ilmansuuntiin, maastonmuotoihin ja maisemaan kulloinkin edullisimmalla tavalla. Johtuen tästä rakennusten hienovaraisesta ympäristöönsä sovittamisesta, asettaa tämä puolestaan vaatimuksia ympäristönsä huomioivalle täydennysrakentamiselle.

Koska kaavahanke sijoittuu Puotinharjun asemakaavakokonaisuuden reunaan, yleiskaavan kulttuuriympäristöt-teemakartalla osoitettuun kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta arvokkaan pientaloalueen viereen, ja koska kaavahankkeessa on tarkoitus vähintäänkin kaksinkertaistaa tonttien nykyinen rakennustehokkuus, aiheuttaa tämä toimenpiteitä, joilla on merkittävät vaikutukset kulttuuriympäristön kannalta. Tämän johdosta kaavan vaikutuksen arviointiin tulee kiinnittää painokkaasti huomiota. Täydennysrakentamisen vaikutuksia tuleekin arvioida paitsi täydennysrakentamisen myös Puotinharjun kerrostaloalueen laajentumisen, sekä viheralueiden kaventumisen kannalta. Lisäksi tulee tarkastella uudisrakentamisen suhdetta Arhotien pientaloalueeseen ja kokonaisuun.

Puotinharjun asuinalueen suunnitteluperiaatteissa todetaan, että kaavamuuksilla mahdollistetaan yleiskaavan määräysten ja hengen mukainen tontti- ja korttelitehokkuuksien nosto, mutta huomioiden rakennetun ja rakentamattoman ympäristön mittakaava, ominaispiirteet ja arvot. Nykyiset asuinkorttelien välissä olevat viheralueet ja maiseman lakialueet jätetään pääsääntöisesti rakentamisen ulkopuolelle. Uudisrakennukset sovitetaan materiaaleiltaan, väreiltään ja muilta ulkoisilta arkkitehtonisilta elementeiltään olevaan 1960-luvun rakennuskantaan.

Suhteuttaen OAS:n mukana tullutta viitesuunnitelmaa Puotinharjun asuinalueen suunnitteluperiaatteisiin, eivät esitetyt pistetalot ole typologisesti eivätkä arkkitehtuurinsa suhteen ominaisia Puotinharjun alueelle. Lisäksi täydennysrakentamisessa mennään viheralueelle ja osin maiseman lakialueelle, ja tältä osin esitetyt suunnitelmat eivät vastaa

21.6.2023

Museonjohtaja

---

suunnitteluperiaatteita. Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan suunnittelussa tulee tukeutua suunnitteluperiaatteiden tavoitteisiin.

Selvää on, että kulttuuriympäristökokonaisuuden kannalta tyydyttävää ratkaisua edesauttaisi rakennusoikeuden vähentäminen ja koillisemman, Arhotie 20:lle sijoittuvan uudisrakennuksen poistaminen kaavasta.

Arkeologia

Arkeologisen kulttuuriperinnön säilymisen näkökulmasta kaupunginmuseo lausuu seuraavaa.

Tontille Arhotie 20 sekä sen eteläpuoleiselle puistoalueelle sijoittuu muinaismuistolain (295/1963) rauhoittaman kiinteän muinaisjäännöksen aluerajaus. Kyseessä on ensimmäisen maailmansodan aikainen puolustusasema Tukikohta V:24 (Puotinharju), jonka rakentamisajankohta on 1915-1918. Kohteen muinaisjäännösrekisteritunnus on 1000011686.

Puolustusasema V:24 (Puotinharju) muodostaa linnoitekokonaisuuden Arhotien pohjoispuolella Kukkaniihtytien puistossa sijaitsevien linnoitteiden V:21 (Puotinharju) sekä V:22 luola (Puotinharju) kanssa. Aiemman tutkimustiedon perusteella tontin Arhotie 20 alueella ja tontin eteläpuolisessa puistossa sijaitsevassa puolustusasemassa on maahan kaivettuja, osin betonoituja hautoja ja kolme tulasemaa, joista yhden yhteyteen on rakennettu suojahuone.

Alueen linnoitteet on aikanaan rakennettu mäkien rinteille peltojen ympäröimään maisemaan. Tontin Arhotie 20 alueella on 1940-50-luvuilla sijainnut varistorakennuksia ja myöhemmin 60-luvulla tontin keskelle rakennettiin nykyinen kerrostalo. Kohde onkin jäänyt osittain 1960-luvulla kerrostalon ja pihamaan alle.

Nyt tonttia suunnitellaan laajennettavan etelään puistoalueelle ja uudisrakentaminen, uusi kerrostalo, sijoittuisi OAS-aineiston viitesuunnitelman mukaan alueelle, missä on muinaisjäännöksen aluerajaus. Lähtökohtaisesti muinaisjäännöksen aluerajauksen alueelle ei tulisi osoittaa muuttuvaa maankäyttöä.

Linnoitekohteen Tukikohta V:24 edellinen arkeologinen maastokartoitus on tehty 1995. Vuonna 2014 valmistui Helsingin yleiskaavaa varten tehty linnoitekohteiden arkistoaineiston kokoava inventointiselvitys, jossa kohde V:24 oli myös mukana. Tuolloin maastossa ei tehty tarkastusta. Tiedossa on, että linnoitteen rakenteita on säilyneenä, osin roskalla täytettynä, nykyisen (Arhotie 20) tontin eteläpuoleisella puistoalueella. Kohteen säilyneisyys tontin Arhotie 20 eteläosassa tulee selvittää.

21.6.2023

Museonjohtaja

Nyt käsillä olevan kaavahankkeen yhteydessä olisikin tarpeen päivittää kohdetiedot: tehdä arvio kohteen säilyneisyydestä ja suojelutarpeesta sekä arvioida, miten suunniteltu kaavahanke vaikuttaa kohteen säilymisen edellytyksiin ja onko rakentamista mahdollista ohjata sellaiselle alueelle, että kohteen säilymisen edellytykset turvataan. Samassa yhteydessä tulisi arvioida linnoitekohteen hoidon tarvetta.

Tontilla Arhotie 22 ei sijaitse arkeologista kulttuuriperintöä.

Lisätiedot

Juha Vuorinen, tutkija, puhelin: 310 36940
juha.h.vuorinen(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö